

ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Гончаров Юрій

*доктор економічних наук, професор
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Пелех Андрій

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
м. Рівне, Україна*

Оцінювання стану економіки України в післявоєнний період є ключовим аспектом для розуміння перспектив її відновлення та майбутнього розвитку. Війна спричинила значні економічні втрати, що вплинули на всі сфери економіки країни, але післявоєнний період також відкриває нові можливості для зростання, за умови ефективного використання внутрішніх і міжнародних ресурсів [1]. Основні аспекти цього процесу включають наступні чинники:

1. Масштаби руйнувань та необхідність відновлення. Внаслідок війни була пошкоджена значна частина інфраструктури, включаючи дороги, мости, житлові будинки, промислові об'єкти та енергетичні потужності. Після завершення війни основними викликами стануть: а) відновлення інфраструктури – це потребує величезних фінансових вкладень. Важливу роль відіграватимуть міжнародні донори, інвестиції від МВФ, ЄС та інших міжнародних організацій; відновлення енергетичної системи: особливу увагу буде приділено диверсифікації енергетичних джерел та інвестиціям у відновлювальні джерела енергії (вітрові, сонячні електростанції) з метою підвищення енергетичної безпеки.

2. Міжнародна допомога та інвестиції. Міжнародна фінансова підтримка відіграватиме вирішальну роль у процесі відбудови. Існують очікування щодо реалізації "Плану Маршалла" для України, де міжнародна спільнота надасть допомогу у вигляді фінансових грантів, пільгових кредитів та інвестицій. Така допомога сприятиме:

– фінансовій стабілізації: після завершення війни Україна зіткнеться з проблемами боргового навантаження, тому реструктуризація боргів та міжнародна допомога будуть критично важливими для стабілізації економіки;

– інвестуванню в ключові галузі: міжнародні інвестори будуть зацікавлені у відновленні сільського господарства, промисловості, інформаційних технологій та інших перспективних секторів.

3. Відновлення трудових ресурсів. Війна призвела до значних людських втрат і масової міграції населення, що негативно вплинуло на ринок праці. Основні напрямки відновлення:

– повернення робочої сили: після війни багато людей повернуться в Україну, що дасть змогу відновити економічну активність, особливо в галузях, які потребують кваліфікованих працівників.

– підтримка ветеранів: важливим аспектом буде реінтеграція ветеранів у мирне життя та їх працевлаштування, що вимагатиме програм перекваліфікації та соціальної підтримки.

4. Відновлення ключових секторів економіки. Агропромисловий комплекс: Україна є одним з найбільших світових експортерів зернових культур, і сільське господарство відіграватиме важливу роль у відновленні економіки. Відновлення агропромислових підприємств та експортних можливостей стане пріоритетом; промисловість: важливим аспектом стане модернізація підприємств, що дасть можливість інтегруватися в глобальні ланцюги постачання та бути конкурентоспроможними; технології та IT-сектор: незважаючи на війну, IT-сектор України продовжував розвиватися. Після війни індустрія може стати одним із ключових драйверів економічного зростання завдяки великому потенціалу для експорту послуг.

5. Соціально-економічні реформи. Для забезпечення стійкого економічного зростання важливо продовжити реформи в ключових сферах: податкові реформи: спрощення податкової системи та боротьба з корупцією сприятимуть залученню інвесторів та покращенню бізнес-клімату; реформа судової системи: ефективна правова система є необхідною для захисту прав інвесторів та підприємств; децентралізація: розширення повноважень місцевих громад дозволить ефективніше управляти ресурсами та сприятиме розвитку регіонів [2].

6. Фінансова та макроекономічна стабільність. Післявоєнна економіка України зіткнеться з високими борговими зобов'язаннями, інфляцією та потенційними проблемами з банківською системою. Для стабілізації ситуації необхідно:

– провести переговори з міжнародними кредиторами про реструктуризацію боргу можуть допомогти знизити борговий тиск.

– для контролю інфляції та стабілізації курсу національної валюти буде необхідна виважена монетарна політика Національного банку України;

– банківська система потребуватиме значної підтримки для надання кредитів підприємствам та підтримки економічної активності.

Отже, економіка України в післявоєнний період матиме численні

виклики, проте також відкриваються значні можливості для відновлення і подальшого розвитку. Важливими елементами стануть міжнародна фінансова підтримка, структурні реформи та ефективне управління державними ресурсами. Це дозволить Україні не лише відновити довоєнний рівень розвитку, але й інтегруватися у світову економіку на новому, якіснішому рівні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кіндзерський Ю. Повоєнне відновлення промисловості України: виклики та особливості політики. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 2. С. 101–117. DOI:
2. Зверяков М. І. Формування моделі економічного розвитку в нових історичних реаліях. *Економіка України*. 2022. № 8. С. 03–19.